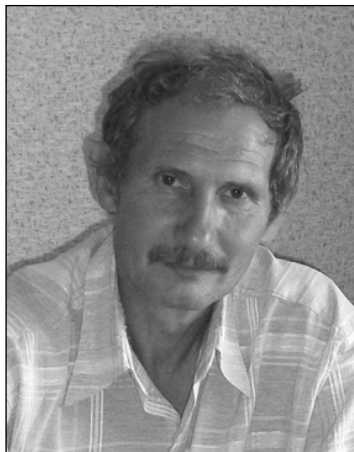

Переклади

Володимир ГІЛЬЧУК – український письменник, перекладач, журналіст. Народився 23 листопада 1952 року в місті Чернівцях. Закінчив із відзнакою фізичний факультет Чернівецького державного університету імені Юрія Федьковича. Від 1976 року живе в місті Ніжині. Прожив трудовий шлях від майстра складального цеху до начальника спеціального конструкторського відділу на військовому заводі «Науково-виробничий комплекс „Прогрес” виробничого об’єднання „Арсенал”». Нині працює в Ніжинському агротехнічному інституті Національного університету біоресурсів і природокористування України. Кандидат у майстри спорту з легкої атлетики, призер і переможець багатьох міжнародних марафонів.

Також закінчив факультет журналістики Ніжинського міського університету культури. Друкувався в міській, обласній та республіканській пресі, в колективних збірках Ніжинського імені Миколи Гоголя та Київського національного імені Тараса Шевченка університетів. Автор низки видань: книги есе «Не мовчи, Україно...» (1999), трьох книг поезій – «Я напишу про те, про що не можна...» (2008), «І не знаю навіщо...» (2012), «На терезах серця» (2016), літературно-критичної розвідки «Феномен Гаррі Поттера

(нотатки книголюба)» (2010), книги прози (новели, оповідання, драматичні твори, статті) «До еліти» (2014). Володар третього місця на Всеукраїнському конкурсі комедій «Золоті оплески» (2015), дипломант конкурсу перекладів поезій Р. Кіплінга (2015) і конкурсу одного вірша про рідний край «Чатує в століттях Чернеча Гора» (2016).

O WERE MY LOVE YON LILAC FAIR

By Robert Burns

(1759–1796)

O were my love yon Lilac fair,
Wi' purple blossoms to the Spring,
And I, a bird to shelter there,
When wearied on my little wing!
How I wad mourn when it was torn
By Autumn wild, and Winter rude!
But I wad sing on wanton wing,
When youthfu' May its bloom renew'd.

O gin my love were yon red rose,
That grows upon the castle wa';
And I myself a drap o' dew,
Into her bonie breast to fa'!
O there, beyond expression blest,
I'd feast on beauty a' the night;
Seal'd on her silk-saft fault to rest,
Till fley'd awa by Phoebus' light!

1793

О, ЯКБИ МОЯ ЛЮБОНЬКА БУЛА ОТИМ КУЩЕМ...

(За Робертом Бернсом)

О, була б любонька кущем –
Бузком ліловим та густим!

А я – пташам, щоб, як плащем,
Укрити крильця квітом тим.
Прийшла б зима. Квіток нема...
Як би тужив у самоті!
Але б літав і знов співав,
Весною вздрівши квіти ті.

Була б вона троянда – кров
На дикій замковій стіні!
Я б став росою, щоби знов
Зливатись з нею у тіні.
Невимовна, блаженна ніч
У пелюстках її грудей!
Аж поки Феб не згонить пріч:
Така краса – не для людей.

2013

THE WINTER OF LIFE

By Robert Burns (1759–1796)

But lately seen in gladsome green,
The woods rejoic'd the day,
Thro' gentle showers, the laughing flowers
In double pride were gay:
But now our joys are fled
On winter blasts awa;
Yet maiden May, in rich array,
Again shall bring them a'.

But my white pow, nae kindly thowe
Shall melt the snaws of Age;
My trunk of eild, but buss or beild,
Sinks in Time's wintry rage.
Oh, Age has weary days,
And nights o' sleepless pain:
Thou golden time, o' Youthfu' prime,
Why comes thou not again!

1794

ЗИМА ЖИТТЯ (За Робертом Бернсом)

Чи так давно цвіло зело,
Купали зливи ліс;
Й веселий квіт у шатах віт
Пишався, сміючись?
Та буревій пелюстки мрій
Заніс в далекий край.
Минуло все, та принесе
Знов травень весь розмай.

Мені ж – зима. Відлиг нема
Для снігу сивих скронь.
Вже старість йде, додолу гне.
Згасає мій вогонь.
Останні дні, тужливі дні.
Біль ночі в самоті...
Чом роки йдуть, і не вернуть
Дні юно-золоті?!

2013

THE DESTRUCTION OF SENNACHERIB By George Gordon Byron (1788–1824)

The Assyrian came down like the wolf on the fold,
And his cohorts were gleaming in purple and gold;
And the sheen of their spears was like stars
on the sea,
When the blue wave rolls nightly on deep Galilee.

II
Like the leaves of the forest when Summer is green,
That host with their banners at sunset were seen:
Like the leaves of the forest when Autumn hath
blown,
That host on the morrow lay wither'd and strown.

III
For the Angel of Death spread his wings on the blast,
And breathed in the face of the foe as he pass'd;
And the eyes of the sleepers wax'd deadly and chill,
And their hearts but once heaved, and for ever grew
still!

IV
And there lay the steed with his nostril all wide,
But through it there roll'd not the breath of his pride:

And the foam of his gasping lay white on the turf,
And cold as the spray of the rock-beating surf.

V
And there lay the rider distorted and pale,
With the dew on his brow, and the rust on his mail;
And the tents were all silent, the banners alone,
The lances unlifted, the trumpet unblown.

VI
And the widows of Ashur are loud in their wail,
And the idols are broke in the temple of Baal;
And the might of the Gentile, unsmote by the sword,
Nath melted like snow in the glance of the Lord!

ПОРАЗКА СЕННАХЕРІБА (За Дж. Г. Байроном)

Мов той вовк на кошару, жахний ассірієць
нагрянув.
Палахтіли когорти його золотим і багряним.
Полиск їхніх списів у блакиті, неначе то зорі,
Що розтанули в хвилях нічних Галілейського
моря.

Скільки листу зеленого в лісі червневім,
здавалось,
Стільки ж воїнів було й знамен, коли сонце
ховалось.
І як лист той зів'ялий, що осінь нагальна
здмухнула,
Так орда рано-вранці лежала смертельно-поснула.

Бо на злеті накрив свіжий вітер крилом
розпростертим,
І дихнув ворогам ув обличчя страшний Ангел
смерті.
І у сплячих оскіли зіниці і змерзлись повіки,
А серця стрепенулись, вжахнулись і змовкли
навіки.

Там і кінь бойовий, тільки ніздрі широко роздуті
Не пашать вже від гордої сили й затятої люті.
Його піна посмертна біліла на травах пустелі,
Охолола, як бризки прибою, що б'ється об скелю.

Там же й вершник лежав із обличчям,
спотвореним болем.
І роса на чолі, на кольчuzі – іржа... А у полі
Всі намети – знімілі, знамена – покинуте шмаття.
Не підняті списи і безгучна сурма, як прокляття.

А вдовиці в Ашшурі голосять, заломлюють руки.
В храмах ідоли впали, Ваалові каркають круки.
І язичнецька міць, так страхітливо непереможна,
Розтеклась, як весняний той сніг, перед поглядом

Божим.
2012

STANZAS WRITTEN ON THE ROAD BETWEEN FLORENCE AND PISA

By Lord Byron (1788–1824)

Oh, talk not to me of a name great in story;
The days of our youth are the days of our glory;
And the myrtle and ivy of sweet two-and-twenty
Are worth all your laurels, though ever so plenty.

What are garlands and crowns to the brow that
is wrinkled?

'Tis but as a dead flower with May-dew besprinkled.
Then away with all such from the head that is hoary!
What care I for the wreaths that can only give glory!

Oh FAME! – if I e'er took delight in thy praises,
'Twas less for the sake of thy high-sounding phrases,
Than to see the bright eyes of the dear one discover,
She thought that I was not unworthy to love her.

There chiefly I sought thee, there only I found thee;
Her glance was the best of the rays that surround thee;
When it sparkled o'er aught that was bright in my
story,

I knew it was love, and I felt it was glory.

1821

СТАНСИ, НАПИСАНІ ПО ДОРОЗІ МІЖ ФЛОРЕНЦІЄЮ І ПІЗОЮ

(За лордом Байроном)

О ні, не кажіть про історії віхи;
Лишень наша юність – то слава і втіха;
І мирт, зелен плющ, коли двадцять два роки,
Дорожчі всіх лаврів вожнів і пророків.

Навіщо гірлянди чолю, що з рубцями?
Це мертве суцвіття в росі та з вінцями.
Зірву із сивин мішури позолоту!
Не треба вінків, це лиш слави марнота!

О, Славо! Якщо я братався з тобою,
То це не для того, щоб впитись хвальбою,
А щоб милі очі небесним сіянням
Сказали, що я ще достойний кохання.

В них славу шукав, там її і знаходив.
Зблиск погляду – промінь яскравий на подив.
Коли осявав він життя мого глави,
Я знав – це любов, відчував – це є слава.

2014

SELF KNOWLEDGE

By Alexander Pope (1688–1745)

Know thou, thyself, presume not God to scan.
The proper study of mankind is Man

Placed on this isthmus of a middle state
Being darkly wise, and rudely great;
With too much knowledge for the Sceptic side,
With too much weakness for the Stoic pride,
He hangs between; in doubt to act, or rest,
In doubt to deem himself a God, or beast;
In doubt his mind or body to prefer;
Born but to die, and Reasoning but to err;
Alike in ignorance, his reason such,
Whether he thinks too little, or too much;
Chaos of thought and passion, all confused;
Still by himself abused or disabused;
Created half to rise, and half to fall;
Great lord of all things, yet a prey to all;
Sole judge of truth, in endless error hurled;
The glory, jest, and riddle of the world!

Go, wondrous creature, mount where Science guides;
Go, measure earth, weigh air, and state the tides;
Instruct the planets in what orbs to run,
Correct old Time, and regulate the Sun;
Go, soar with Plato to the empyreal sphere,
To the first good, first perfect, and first fair;
Or tread the mazy round his followers trod,
And, quitting sense, call imitating God;
As east priest in giddy circles run,
And turn their heads to imitate the Sun.
Go, teach Eternal Wisdom how to rule –
Then drop into thyself, and be a fool!

САМОПІЗНАННЯ

(За Олександром Поупом)

Пізнай себе, ти Бога не суди.
В собі Людину спершу віднайди.
Заплутаний тенетами доріг,
Невтїшну мудрість й велич ти зберіг.
Для Скептика – вже забагато знань.
Для Стоїка – важкий тягар бажань.
Творити чи позбавитись тривоги?
Бо сумнів є: ти бестія чи Бог?
І сумнів: дух чи тіла плин-вода?
Родився – вмер, від розуму – біда.
Веде наш мозок тільки глупству лік,
Чи думай мить, чи мисли цілий вік.
Хаос думок, сплелися почуття;
Зневажив все – ображене буття;
Напівпадіння, знову напівзлет;
Всесвітня жертва і владар планет;
Суддя, якому вірити не варт;
Ти – слава світу й незбагненний жарт!

Іди, дивак, царюй серед наук;
Зваж світ, ефір, візьми приплив до рук;
Планет орбіти скоригуй для нас,
Дай Сонцю лад, підкорюй вічний Час;
З Платоном в емпіреї увійди,
Найкраще, досконале потверди;
Або наслідуй тих, що стадом йдуть,

Безтямно копіюють Божу суть,
Як дєрвіш, що, мов дзига, в танку мчить,
Бо ніби Сонце нас кружляти вчить.
Неси Правічну Мудрість всім вождям...
Отямся й залишися дурнем сам!

2015

A NIGHT IN NOVEMBER

By Thomas Hardy (1840–1928)

I marked when the weather changed,
And the panes began to quake,
And the winds rose up and ranged,
That night, lying half-awake.

Dead leaves blew into my room,
And alighted upon my bed,
And a tree declared to the gloom
Its sorrow that they were shed.

One leaf of them touched my hand,
And I thought that it was you
There stood as you used to stand,
And saying at last you knew!

1912

НІЧ У ЛИСТОПАДІ

(За Томасом Гарді)

Помітив – погода змінилась,
Шибки задрижали вікон,
Вітри знавісніло забились
І вдерлись у мій напівсон.

Кімнату наповнило листя,
На ліжку лягло, мов габа,
Дерева з пільмою злилися –
Їм жаль: літніх шат вже нема.

Один лист торкнувся долоні.
Ти тут, бачу рідне лице...
Довіку в твоєму полоні,
Зарані ти знала про це!

2015

IF

By Rudyard Kipling (1865–1936)

If you can keep your head when all about you
Are losing theirs and blaming it on you,
If you can trust yourself when all men doubt you,
But make allowance for their doubting too;
If you can wait and not be tired by waiting,
Or being lied about, don't deal in lies,
Or being hated, don't give way to hating,
And yet don't look too good, nor talk too wise:

If you can dream – and not make dreams your master;
If you can think – and not make thoughts your aim;
If you can meet with Triumph and Disaster
And treat those two impostors just the same;
If you can bear to hear the truth you've spoken
Twisted by knaves to make a trap for fools,
Or watch the things you gave your life to, broken,
And stoop and build 'em up with worn-out tools:

If you can make one heap of all your winnings
And risk it on one turn of pitch-and-toss,
And lose, and start again at your beginnings
And never breathe a word about your loss;
If you can force your heart and nerve and sinew
To serve your turn long after they are gone,
And so hold on when there is nothing in you
Except the Will which says to them: 'Hold on!'

If you can talk with crowds and keep your virtue,
Or walk with Kings – nor lose the common touch,
If neither foes nor loving friends can hurt you,
If all men count with you, but none too much;
If you can fill the unforgiving minute
With sixty seconds' worth of distance run,
Yours is the Earth and everything that's in it,
And – which is more – you'll be a Man, my son!

ЯКЩО...

(За Редьярдом Кіплінгом)

Якщо ти вмієш зберігати спокій,
Коли тебе клянуть в одчаю хвилю;
Якщо ти віриш в твердість своїх кроків,
В чужій зневірі віднайшовши силу;
Якщо в чеканні зможеш не втомитись,
Оббріханий, не знатися з брехнею,
І успіхом своїм не захопитись,
І не зробитись ментором-суддею;

Якщо ти – мрійник, та не безнадійний;
Цінуєш розум, а не гру словами;
Байдужий до тріумфу і падіння,
Пронесиш правду поміж хитрунами,
Які наївних мислять ошукати;
Якщо втрачав ти всі свої надбання,
Та зміг підняти, все відбудувати
І йти вперед без докору й вагання;
Якщо ти можеш все, чим жив, гордився,

На кін поставити і заразом програти;
Почати знов, ні з чим не примиритись
І про падіння й словом не згадати;
Якщо ти можеш омертвіле тіло

З останніх сил примусити триматись,
Хоч серце, м'язи, нерви вщент зотліли,
І тільки воля молить: «Не здаватись!»
Якщо ти залишався сам собою

У натовпі і перед королями;
Якщо ні друзі не завдали болю,
Ні ті, кого вважав ти ворогами;
Якщо з тобою знаються, і вмієш
Ти змістом переповнити хвилину,
То ти усім на світі володієш –
Твоя ЗЕМЛЯ, і ти – ЛЮДИНА, сину!

2003

FOR ALL WE HAVE AND ARE
By Rudyard Kipling (1865–1936)

For all we have and are,
For all our children's fate,
Stand up and take the war.
The Hun is at the gate!
Our world has passed away,
In wantonness o'erthrown.
There is nothing left to-day
But steel and fire and stone!

Though all we knew depart,
The old Commandments stand: –
“In courage kept your heart,
In strength lift up your hand”.

Once more we hear the word
That sickened earth of old: –
“No law except the Sword
Unsheathed and uncontrolled”.
Once more it knits mankind,
Once more the nations go
To meet and break and bind
A crazed and driven foe.

Comfort, content, delight,
The ages' slow-bought gain,
They shrivelled in a night.
Only ourselves remain
To face the naked days
In silent fortitude,
Through perils and dismays
Renewed and re-renewed.
Though all we made depart,

The old Commandments stand: –
“In patience keep your heart,
In strength lift up your hand”.

No easy hope or lies
Shall bring us to our goal,
But iron sacrifice
Of body, will, and soul.
There is but one task for all –
One life for each to give.

What stands if Freedom fall?
Who dies if England live?

1914

ЗА ВСЕ ТЕ, ЩО МАЄМО,
ЗА НАС, ЯКІ МИ Є...
(За Редьярдом Кіплінгом)

За все, що є, за нас,
За майбуття сиріт,
На бій вставати час –
Вже гун біля воріт!
Наш світ відходить геть,
Занурений в печаль.
Зруйновано все вщент –
Лиш камінь, жар і сталь.

Хоч знали – всьому край,
Заповіли батьки:
«У серці мужність май,
Не опускай руки».

І слово – наче смерч
Довічно-руйнівний:
«Закон один – це меч
Нестримний і жахний».
Це слово знає світ,
І знов народи йдуть,
Щоб ворога зустріть,
Зламати і замкнуть.

Здобутки всі сторіч,
Все, створене людьми,
В одну зів'яло ніч –
Зостались тільки ми.
Йдемо крізь голі дні
З надією в очах,
Несхитні й мовчазні,
Занурені у жах.

Хоч кращому – вже край,
Заповіли батьки:
«Терпіння в серці май,
Не опускай руки».

Брехні надій не вір,
Святу мету не руш.
Залізний прагне звір
Жертвник з тіл і душ.
Завдання лиш одне:
Спокусу жити – геть!
Ще вільні, хто піде
За Англію на смерть?

2015

Николай Некрасов (1821–1877)

НА СМЕРТЬ ШЕВЧЕНКО

Не предавайтесь особой унылости:
Случай предвиденный, чуть не желательный.
Так погибает по божией милости
Русской земли человек замечательный
С давнего времени: молодость трудная,
Полная страсти, надежд, увлечения,
Смелые речи, борьба безрассудная,
Вслед за тем долгие дни заточения.

Всё он изведал: тюрьму петербургскую,
Справки, допросы, жандармов любезности,
Всё – раздольную степь Оренбургскую,
И её крепость. В нужде, в неизвестности
Там, оскорбляемый каждым невеждою,
Жил он солдатом с солдатами жалкими,
Мог умереть он, конечно, под палками,
Может, и жил-то он этой надеждою.

Но, сократить не желая страдания,
Поберегло его в годы изгнания
Русских людей провиденье игривое.
Кончилось время его несчастливое,
Всё, чего с юности ранней не видывал,
Милое сердцу, ему улыбалось.

Тут ему бог позавидовал:

Жизнь оборвалась.

1861

Микола Некрасов (1821–1877)

НА СМЕРТЬ ШЕВЧЕНКА

Не піддавайтесь смутку до відчаю:
Випадок звичний, на жаль, не єдиний.
З ласки Господньої за давнім звичаєм
Так на Русі гине справжня людина:
Молодість в бідності, злети і мрії,
Пристрасть, захоплення, болі і втрати,
Слово палке, боротьба без надії,
Слідом – нелічені дні в казематі.

Все перебув: і тюрму петербурзьку,
Допити, наклеп, жандармські фривольності,
Все – і безмежні степи Оренбурзькі,
І бастіони. В нужді, в невідомості,
Терплячи неуків грубих образи,
Жив як солдат серед духом скалічених,
Міг би під різками вік свій закінчити,
Може, і жив з цим – умерти відразу.

Та, щоб не зменшились, часом, страждання,
Поберегло його в роки вигнання
Наших людей провидіння грайливе.
Скінчилися, врешті, часи нещасливі,
Все те, що в юності ранній не бачив,

Все, миле серцю, йому осміхалось.
Тут стало заздрісно Богу неначе:
Подих урвався.

2015

Юргис Балтрушайтис (1873–1944)

* * *

Вся мысль моя – тоска по тайне звездной...
Вся жизнь моя – стояние над бездной...

Одна загадка – гром и тишина,
И сонная беспечность и тревога,
И малый знак, и в синих высях Бога
Ночных светил живые письма...

Не диво ли, что, чередуясь, дремлет
В цветке зерно, в зерне – опять расцвет,
Что некий круг связующий объемяет
Простор вещей, которым меры нет!

Вся наша мысль – как некий сон бесцельный...
Вся наша жизнь – лишь трепет беспредельный...

За мигом миг в таинственную нить
Власть Вечности, бесстрастная, свивает,
И горько слеп, кто сумрачно дерзает,
Кто хочет смерть от жизни отличить...

Какая боль, что грозный храм вселенной
Сокрыт от нас великой пеленой,
И скорбно мы, в своей тоске бессменной,
Стоим века у двери роковой!

1904

Юргіс Балтрушайтіс (1873–1944)

* * *

Мої думки – міжзоряне блукання...
Моє життя – над прірвою стояння...

Всесвітня тиша й грім – все таїна,
Безжурний сон, зачаєна тривога,
Мале зело, і в синій висі Бога
Нічних світил безсмертні письмена...

Хіба не диво – чергою дрімає
У квітці зерня, у зерні – знов квіт,
І наче спільний обруч обіймає
Огром речей, безвимірний, як світ!

Усі думки – блукання в снах безцільне...
Усе життя – лишень страхи безмірні...

Таємну нитку, вловлюючи мить,
Всевладна Вічність без жалю сукає.
Гіркий сліпець, гонорно хто дерзає
В житті життя від смерті відрізнить.

Який то біль, що грізний храм космічний

Запона мли сховала від людей,
І доля рокувала предковічно
Біля святих стояти цих дверей!
2015

ВЕЧЕР

Подходит сумрак, в мире всё сливая,
Великое и малое, в одно...
И лишь тебе, моя душа живая,
С безмерным миром слиться не дано...

Единая в проклятии дробленья,
Ты в полдень – тень, а в полночь – как звезда,
И вся в огне отдельного томленья
Не ведаешь покоя никогда...

Нам божий мир – как чуждая обитель,
Угрюмый храм из древних мшистых плит,
Где человек, как некий праздный зритель,
На ток вещей тоскующе глядит...
1907

ВЕЧІР

Засутеніло, морок заливає
Мале й велике – світу все одно...
І лиш тобі, душі, що оживає,
З безмірним світом злитись не дано...

Ти тут єдина, дробленням проклята,
Опівдні – тінь, вночі – зірка зорить.
І вся в огні – це за томління плата,
Тобі нема спокою ні на мить.

Нам божий світ – притулок для невдач,
Похмурий храм, покриті мохом плити...
Людина там – некликаний глядач,
Що плин речей примушений ловити...
2015

* * *

Я видел надпись на скале:
Чем дальше путь, тем жребий строже,
И всё же верь одной земле,
Землей обманутый прохожий...

Чти горечь правды, бойся лжи.
Гони от дум сомненья жало
И каждой искрой дорожи –
Цветов земли в Пустыне мало...

Живя, бесстрашием живи
И твердо помни в час боязни:
Жизнь малодушному в любви
Готовит худшую из казней.

Напечатано в 1948 году

* * *

На скелі бачив напис я:
Чим далі шлях – твердіше ложе,
І все ж повір, що лиш земля
З тобою щира, перехожий...

Знай, правда вся із гіркоти.
А у брехні – ядуче жало.
Ти мусиш іскру зберегти –
В земній Пустелі квітів мало...

Живи безстрашно, без вагань.
За боягузтво жде розплата:
Не божеволів від кохань –
Одержуй щонайгіршу страту.
2015

Владимир Маяковский (1893–1930)

А ВСЁ-ТАКИ

Улица провалилась, как нос сифилитика.
Река – сладострастье, растёкшееся в слюни.
Отбросив бельё до последнего листика,
сады похабно развалились в июне.

Я вышел на площадь,
выжженный квартал
надел на голову, как рыжий парик.
Людам страшно – у меня изо рта
шевелит ногами непрожёванный крик.

Но меня не осудят, но меня не облают,
как пророку, цветами устелят мне след.
Все эти, провалившиеся носами, знают:
я – ваш поэт.

Как трактир, мне страшен ваш страшный суд!
Меня одного сквозь горящие здания
проститутки, как святыню, на руках понесут
И покажут богу в своё оправдание.

И бог заплачет над моей книжкой!
Не слова – судороги, слипшиеся комом;
и побежит по небу с моими стихами под мышкой
и будет, задыхаясь, читать их своим знакомым.
1914

Володимир Маяковський (1893–1930)

А ВСЕ-ТАКИ

Провулок – проваллям сифілітичного носа.
А річка слинявиться палко і хтиво.
Відкинувши спідне, безлистяно-босі
червневні сади розляглися звабливо.

Я вийшов на площу,
кварталу аорту
на череп накинув, неначе парик.
Людам страшно – у мене з рота
чеберяє ногами непрожований крик.

Та мене не осудять, ніхто не полає,
як пророку, квітками устелять дорогу.
Чи не кожен з проваленим носом вже знає,
що я є поет для нього.

Як ганделик лякає страшний ваш суд!
Бо палаючим містом мене одного
всі курви, як святиню, на руках понесуть,
щоб дістати прощення від пана-Бога.

І Бог заплаче над моєю строфою!
Не рими – покручі, заперті за ґрати;
і побіжить по небу з томом моїм під пахвою
і буде, захеканий, друзям своїм читати.

2015

ВАМ!

Вам, проживаючим за оргією оргію,
имеючим ванну і тёплый клозет!
Как вам не стыдно о представленных к Георгию
вычитывать из столбцов газет?!

Знаете ли вы, бездарные многие,
думающие, нажраться лучше как, –
может быть, сейчас бомбой ноги
выдрало у Петрова поручика?..

Если б он, приведенный на убой,
вдруг увидел, израненный,
как вы измазанной в котлете губой
похотливо напеваеете Северянина!

Вам ли, любящим баб да блюда,
жизнь отдавать в угоду?!
Я лучше в баре блядям буду
подавать ананасную воду!

1915

ВАМ!

Вам, що волочаться з оргії в оргію,
Тим, у кого є ванна і теплий клозет!
Як вам не соромно про представлених до Георгія
З бульварних вичитувати газет?!

Чи знаєте ви, безхребетні міноги,
З ротами, щоб вжертися «до відвалу»,
що зараз, можливо, там бомбою ноги
Петрову поручику відірвало?..

Якби він, приведений під багнети,
Раптом побачив, зраний,
Як ви, пережовуючи котлету,
Хтиво мугичите Северянина!

Вам, що смакують дівчат і страву,
Віддати життя на догоду?!
Я радше у барі блядям стану
Подавати фруктову воду!

2015

ВАМ! (переспів)

Вам, що не знають ні Шеклі, ні Гордона,
Тим, у яких є ванна і теплий сортир!
Як вам не соромно на представленого до ордена
усміхнено витріщатися із квартир?!

Чи знаєте ви (це не чати і блоги,
не нализатися «до відвалу»),
що зараз, можливо, там міною ноги
старлею Ігнатіву відірвало?..

Якби він, підставлений під ракети,
спливаючи кров'ю на мерзлій трасі,
побачив, як жруть відбивні котлети
і слухають в барі шансони Стаса!¹

За вас, що так люблять коньяк і Лепса,
віддати тіла і душі?!
Вже краще курвам подавати пепсі,
а жирним банкірам – суші!

2015

К ОТВЕТУ!

Гремит и гремит войны барабан.
Зовёт железо в живых втыкать.
Из каждой страны
за рабом раба
бросают на сталь штыка.
За что?
Дрожит земля
голодна,
раздета.
Выпарили человечество кровавой баней
только для того,
чтоб кто-то
где-то
разжился Албанией.
Сцепилась злость человеческих свор,
падает на мир за ударом удар
только для того,
чтоб бесплатно
Босфор
проходили чьи-то суда.
Скоро
у мира
не останется неполоманного ребра.
И душу вытасчат.
И растопчут там её
только для того,
чтобы кто-то
к рукам прибрал
Месопотамию.
Во имя чего
сапог

¹ Стас Михайлов.

землю растаптывает скрипящ и груб?
 Кто над небом боёв –
 свобода?
 бог?
 Рубль!
 Когда же встанешь во весь свой рост
 ты,
 отдающий жизнь свою им?
 Когда же в лицо им бросишь вопрос:
 за что воюем?

1917

ВІДПОВІДАЙТЕ!

Гримить і гримить війни барабан.
 Залізом кличе живих роздерти.
 У кожнім краю
 за рабом раба
 жбурляють на сталь багнету.
 За що?!
 Тремтить земля
 голодна,
 у лахах.
 Людство пропарили до кривавих сліз
 тільки для того,
 щоб хтось там
 махом
 Албанією приріс.
 Зчепились, як свині біля корита,
 світу наноситься аперкот
 тільки для того,
 щоби Босфор
 без мита
 проходив союзний флот.
 Скоро
 у світу
 не залишиться незламаного ребра.
 І душу витягнуть.
 І розтопчуть там її
 тільки для того,
 щоб хтось-то
 до рук прибрав
 кавалок Месопотамії.
 Кому на догоду
 нещасний житель
 рахує роз'ятрені чоботом рани?
 Хто над небом боїв –
 свобода?
 сам Вседержитель?
 Ні, «дерев'яний»²!
 Коли вже піднімешся без вагання
 ти,
 що зціджуєш кров свою їм?
 Коли їм в обличчя жбурнеш питання:
 за що воюем?

2015

² Рубль.

ПОСЛУШАЙТЕ!

Послушайте!
 Ведь если звёзды зажигают –
 значит – это кому-нибудь нужно?
 Значит – кто-то хочет, чтоб они были?
 Значит – кто-то называет эти плевочки
 Жемчужиной?

И, надрываясь
 в метелях полуденной пыли,
 врывается к богу,
 боится, что опоздал,
 плачет,
 целует ему жилистую руку,
 просит –
 чтоб обязательно была звезда! –
 клянётся –
 не перенесёт эту беззвёздную муку!
 А после
 ходит тревожный,
 но спокойный наружно.
 Говорит кому-то:
 «Ведь теперь тебе ничего?
 Не страшно?
 Да?!»
 Послушайте!
 Ведь, если звёзды
 зажигают – это кому-нибудь нужно?
 Значит – это необходимо,
 чтобы каждый вечер
 над крышами
 загоралась хоть одна звезда?!

1914

ПОСЛУХАЙТЕ!

Послушайте!
 Адаже, якщо зорі запалюють –
 значить – хтось там про все це дбає?
 Значить – комусь-таки це під силу?
 Значить – хтось-таки ці плевочки перлиною
 називає?

І, надірвавшись
 в заметах полудневих пилу,
 все рветься до Бога,
 боїться спізнитись,
 плаче,
 цілує йому *жилаву* руку,
 просить –
 зоря таки мусить світитись! –
 клянеться –
 не витерпить цю беззіркову муку!
 А потім
 ходить тривожний,
 та зовні спокійний.
 Говорить до когось:
 «Тепер тобі вже нічого?»

Не страшно?
Ая?!»
Послушайте!
Адже, якщо зорі
запалюють –
Значить – цей вчинок комусь потрібний?
Значить – це таки необхідно,
щоби кожен вечір
над дахами
загорялась хоч одна зоря?!
2015

Марина Цветаева (1892–1941)

* * *

Если душа родилась крылатой –
Что ей хоромы и что ей хаты!
Что Чингисхан ей – и что – Орда!
Два на миру у меня врага,
Два близнеца – неразрывно-слитых:
Голод голодных – и сытость сытых!
1918

Марина Цветаева (1892–1941)

* * *

Якщо вродилась душа крилата –
Що їй хоромы і що їй хати!
Що Чингізхан і ординські зграї!
Двох ворогів на цім світі маю,
Двох близнюків – нерозривно-злитих:
Голод голодних – і ситість ситих!
2015

Александр Блок (1880–1921)

ВОЗМЕЗДИЕ

Пролог (отрывок)

Жизнь – без начала и конца.
Нас всех подстерегает случай.
Над нами – сумрак неминуемый,
Иль ясность божьего лица.
Но ты, художник, твёрдо веруй
В начала и концы. Ты знай,
Где стерегут нас ад и рай.
Тебе дано бесстрастной мерой
Измерить всё, что видишь ты.
Твой взгляд – да будет твёрд и ясен.
Сотри случайные черты –
И ты увидишь: мир прекрасен.
1911

ВІДПЛАТА

Пролог (уришок)

Життя – без витоку й кінця.
Панує випадок всевладний.
Над нами – темінь непроглядна,
Чи ясність Божого лица.
А ти, художник, твердо віруй
В початки і кінці. Ти знай,
Де стережуть нас пекло й рай.
Ти мусиш взяти чесну міру
І змірять сущеє навколо.
Май погляд свій – твердий і ясний.
Зітри всі риси випадкові –
І ти побачиш: світ прекрасний.
2015

Сергей Абрамов (1944)

* * *

Где-то ошупью бродит опыт,
как в бессоннице и в игре.
Кто откроет тайные тропы,
где встречаются мысль и речь?
Кто откроет, чем Город – город,
и что облачко в облаках,
как назвали горами горы,
и как стала рекой река?
В этой млечности мглы и света,
в этой поступи дум и лет
следопыты с чутьём поэта
ищут слово, как взятый след.
Слово чистое и нагое,
слово – пламень и слово – лёд.
То, что выстрелит и нагонит,
обессмертит или убьёт!
1969

За Сергієм Абрамовим (переспів)

Десь навпомацки досвід блудить
в сновидіннях чи в грі з казками.
Ким відкриті стежки ті будуть,
де зіткнуться слова з думками?
Хто нарік всі міста містами,
чому хмари ці – споконвіку,
як ці гори горами стали,
як річками назвали ріки?
В цій туманності з мли і світла,
в цьому поступі з дум і літ
слідопити з чуттям пітла
ловлять слово, як взятий слід.
Слово чисте і надболюче,
льодяне чи немов багаття.
Те, що вистрілить, в серце влучить,
обезсмертить чи вб'є прокляттям!
2016